

OPRACOWANIE EKOFIGIOGRAFICZNE

DOTYCZĄCE OBSZARÓW MIASTA CZAPLINKA

TERENY
ZNAJDUJĄCE SIĘ PRZY ULICY:
BRZOZOWEJ, LIPOWEJ,
PŁAWIEŃSKIEJ I WAŁECKIEJ
ORAZ
TEREN ŚRÓDMIEŚCIA

Zespół autorski

mgr inż. ochr. środow. Urszula Arciuszkiewicz

mgr inż. arch. Piotr Kozłowski

mgr Marcin Rachuta

mgr inż. Karol Jaworski

Tomasz Sapiński

Integra Sp. z o. o.

Maj, 2008 r.

Spis treści

1. Opracowanie ekofizjograficzne w świetle uregulowań prawnych.....	4
2. Funkcje cele, którym ma służyć opracowanie ekofizjograficzne	4
3. Metoda i zakres opracowania	5
4. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego na terenie objętym opracowaniem ekofizjograficznym	9
4.1. Położenie i regionalizacja przyrodnicza obszaru oraz jego krótka charakterystyka...	9
4.2. Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i ich wzajemne powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku	24
4.2.1. Klimat	24
4.2.2. Geologia i geomorfologia.....	26
4.2.3. Hipsometria i krajobraz.....	29
4.2.4. Gleby i ich użytkowanie	30
4.2.5. Hydrologia.	31
4.2.6. Szata roślinna i fauna	34
4.2.7. Obszary i obiekty chronione	37
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz wstępna prognoza jego zmian	44
5.1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji.....	44
5.2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych w tym różnorodności biologicznej.....	44
5.3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania.....	45
5.4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	46
5.5. Ocena dotychczasowych zmian i wstępna prognoza zmian zachodzących w przyszłości w środowisku.....	47
5.6. Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, wskazaniu obszarów, które powinny pełnić funkcje przyrodnicze....	48
5.7. Ocena przydatności środowiska, polegającą na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru.....	49
6. Uwarunkowania ekofizjograficzne – wnioski do projektu planu.....	50
6.1. Określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych i form zagospodarowania obszaru opracowania.....	50
6.2. Wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej.....	52
6.3. Wskazanie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego lub występowania uciążliwości i zagrożeń tych środowisk oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.....	53

Załączniki graficzne:

1. Mapa uwarunkowań ekofizjograficznych dla miasta Czaplinka – tereny przy ul. Lipowej i Brzozowej (działki nr 236 i 305, obręb nr 2), skala 1: 2 000;
2. Mapa uwarunkowań ekofizjograficznych dla miasta Czaplinka – teren centrum miasta - „śródmieście”, skala 1:2 000;
3. Mapa uwarunkowań ekofizjograficznych dla miasta Czaplinka – teren u zbiegu ulic Pławieńskiej i Poznańskiej - „Pławieńska I” (działki nr 502/5 i 521, obręb nr 3), skala 1:2 000;
4. Mapa uwarunkowań ekofizjograficznych dla miasta Czaplinka - teren przy ul Waleckiej, nad jeziorem Czaplino - „Walecka”, (działki nr 42/4, 42/8 i 42/9, obręb nr 5), skala 1: 2000;
5. Mapa uwarunkowań ekofizjograficznych dla miasta Czaplinka - teren przy ul. Pławieńskiej - „Pławieńska II” (działka nr 20, obręb nr 5), skala 1:2 000.

1. Opracowanie ekofizjograficzne w świetle uregulowań prawnych

Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902) określa zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, które stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Art. 71). W ustawie tej określono obowiązek zapewnienia, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, warunków równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska (art. 72, ust. 1-3).

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, powinny zostać ustalone proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. Określony także powinien być sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

Wymagania, o których mowa powyżej określa się na podstawie opracowania ekofizjograficznego.

Obowiązek sporządzania opracowań ekofizjograficznych wprowadzony został cytowaną wyżej ustawą Prawo ochrony środowiska. Rodzaje, zakres i sposób wykonania opracowań ekofizjograficznych określa natomiast Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie opracowań ekofizjograficznych z dnia 9 września 2002 r. (Dz.U.02.155.1298), w którym określono rodzaje, zakres i sposób wykonywania opracowań ekofizjograficznych.

2. Funkcje i cele, którym ma służyć opracowanie ekofizjograficzne

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentacją charakteryzującą poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz wzajemne powiązania tych elementów. Jest ono sporządzane wyprzedzająco tj. przed przystąpieniem do prac planistycznych i ma służyć uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych w konstruowaniu projektu planu zagospodarowania przestrzennego. Zatem opracowanie ekofizjograficzne wykorzystywane będzie już w początkowej fazie budowy tego projektu tj. struktury funkcjonalno-przestrzennej określonego obszaru.

Jakkolwiek jest to proces planistyczny, to już na tym etapie podejmowane są indywidualne (subiektywne) decyzje przestrzenne o przeznaczeniu terenów. Chociaż nie są to

decyzje formalne tj. podejmowane w oparciu o przepisy prawa administracyjnego, gdyż mają jedynie charakter rozstrzygnięć planistycznych, to ich późniejsze skutki mają znaczenie zasadnicze.

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentacją przyrodniczą sporządzaną dla potrzeby prac planistycznych w zakresie zagospodarowania przestrzennego, stanowiącą podstawę do zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w formułowaniu ustaleń w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz określania zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

Opracowanie stanowi również podstawę do oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego wrażliwości i odporności na degradację oraz zdolności do regeneracji, a także oceny walorów i zasobów środowiska w strategicznej ocenie oddziaływania projektu planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

3. Metoda i zakres opracowania

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne sporządzane było na podstawie kompleksowych badań i pomiarów terenowych oraz analizy materiałów archiwalnych.

Wykonanie opracowania ekofizjograficznego poprzedziła wizja terenu, która była podstawowym źródłem informacji. Badania i pomiary uzupełniła analiza materiałów archiwalnych. Analiza dokumentacji służyła raczej do określenia zakresu prac terenowych, niż jako podstawa do sporządzania elaboratu tekstowego i graficznego opracowania ekofizjograficznego.

Badania terenowe pozwoliły rozpoznać stan i funkcjonowanie środowiska, ocenić jego stan ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej. Przeprowadzono ocenę odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji. Oceniono przydatność terenów do rozwoju funkcji użytkowych. Zwrócono uwagę na ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów przyrodniczych lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska. Wskazano obszary, na których ograniczenia te występują.

Zgodnie z treścią Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r., przy sporządzaniu opracowania ekofizjograficznego wzięto pod uwagę:

- dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych;

- zapewnienie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych na obszarze objętym dokumentem planistycznym;
- zapewnienie warunków odnawialności zasobów przyrodniczych;
- eliminowania lub ograniczania zagrożeń i uciążliwości negatywnie oddziałujących na środowisko i zdrowie ludzi;
- ustalania kierunków rekultywacji obszarów zdegradowanych lub będących pod wpływem procesów degradujących.

Szczegółowy zakres problematyki opracowania ekofizjograficznego został dostosowany do celu i przedmiotu sporządzanego dokumentu planistycznego oraz stanu i specyfiki środowiska analizowanego obszaru.

Przy sporządzaniu opracowania wykorzystano wszelkie dostępne materiały:

a) literatura źródłowa

- Atlas klimatycznego ryzyka uprawy roślin w Polsce, Cz. Koźmiński, 2001 r.;
- Badania klimatu lokalnego, J. Paszyński, J. Skoczek (oprac.), Dok. Geogr., 5, s. 116, Warszawa, 1964 r.;
- Jednostki przestrzenne DPK, prof. dr hab. A. Kostrzewski, dr M. Mazurek, dr Z. Zwoliński, mgr J. Szpakowski, Uniwersytet A. Mickiewicza, 1997, Poznań;
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska. Liro A., Fundacja IUCN Poland, Warszawa, 1995 r.
- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej, Warszawa, 2003 r.;
- Mapa Drawskiego Parku Krajobrazowego-Plan Ochrony 1:25 000;
- Mapa ewidencji gruntów 1:5 000;
- Mapa Geologiczna Polski; mapa utworów powierzchniowych 1:500 000;
- Mapa podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Konradzkiego.
- Mapa sytuacyjno-wysokościowa 1: 1 000, 1: 10 000;
- Mapy glebowo-rolnicze 1: 5 000;
- Materiały z konferencji „Przyroda Drawskiego i Ińskiego Parku Krajobrazowego geologia, gleby, szata roślinna i świat zwierzęcy”, Cieszyń Drawskie, 2003 r.;
- Metody opracowań topoklimatycznych. M. Kluge (red.), Dok. Geogr., 3, s. 116, Warszawa, 1980 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Czaplinek na lata 2004-2011, Szczecin, 2004 r.;

- Plan ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego”, A. Szwichenberg, projekt, Koszalin, 1998 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, RBGPWZ w Szczecinie, 2002 r.;
- Polskie obszary Natura 2000. www.natura2000.mos.gov.pl/natura2000;
- Program Ochrony Środowiska Gminy Czaplinek na lata 2004-2011, Szczecin, 2004 r.;
- Przyroda Pomorza Zachodniego, praca zbiorowa, Szczecin 2002 r.;
- Raport o stanie środowiska w woj. zachodniopomorskim w latach 2004-2005. Inspekcja Ochrony Środowiska – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2007 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Czaplinek z dnia 28 września 2001 r. INVEST PLAN Sp. z o.o. Poznań - Czaplinek;
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Czaplinek (operat generalny), Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie 2004 r., wraz z mapą w skali 1:25 000;
- Waloryzacja wartości kulturowych gminy Czaplinek, Biuro „Redan”, Szczecin, 2006 r. wraz z mapami.

b) akty prawne

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 06. Nr 129, poz. 902);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628, ze zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. 05. Nr 239, poz. 2019, ze zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 04. Nr 92, poz. 880);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 03. Nr 80, poz. 717);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. nr 56, poz. 679, ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 04. Nr 121, poz. 1266, ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. 02. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej oraz

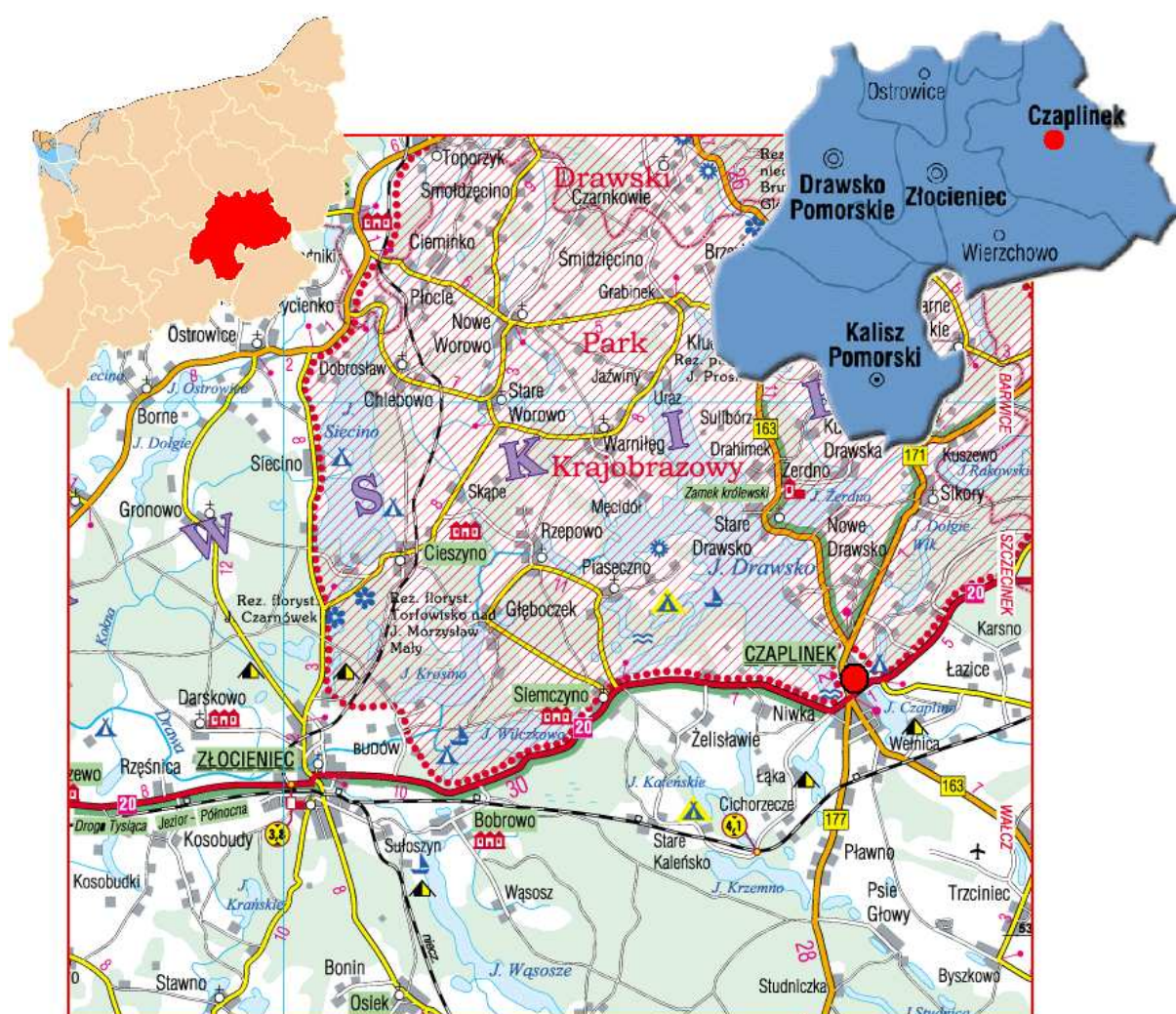
- podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne (Dz. U. Nr 232, poz. 1953);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 04. Nr 229, poz. 2313);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 07. 179, poz. 1275);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. 05. nr 94 poz. 795);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237);
 - Uchwała X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. w sprawie uznania strefy chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Nr 9, poz. 49);
 - Uchwała XVI/49/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 1979 r. w sprawie utworzenia DPK (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 6, poz. 13);
 - Rozporządzenie 4/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 25, poz. 497);
 - Rozporządzenie 19/2002 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 23 lipca 2002 r. zmieniające ustawę w sprawie utworzenia DPK (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 55, poz. 1232);
 - Rozporządzenie 1/2004 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 12 stycznia 2004 r. zmieniające akty prawne w sprawie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu położonych na terenie woj. zach. (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 5, poz. 58);
 - Rozporządzenie 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 1378);
 - Uchwała Nr VIII/60/07 i VIII/61/07 Rady Miejskiej w Czaplinku 27 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Czaplinek;
 - Uchwała Nr VIII/59/07 i IX/80/07 Rady Miejskiej w Czaplinku 14 czerwca 2007 r. w sprawie przystąpienia do zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Czaplinek.

4. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego na terenie objętym opracowaniem ekofizjograficznym

4.1. Położenie i regionalizacja przyrodnicza obszaru oraz jego krótka charakterystyka

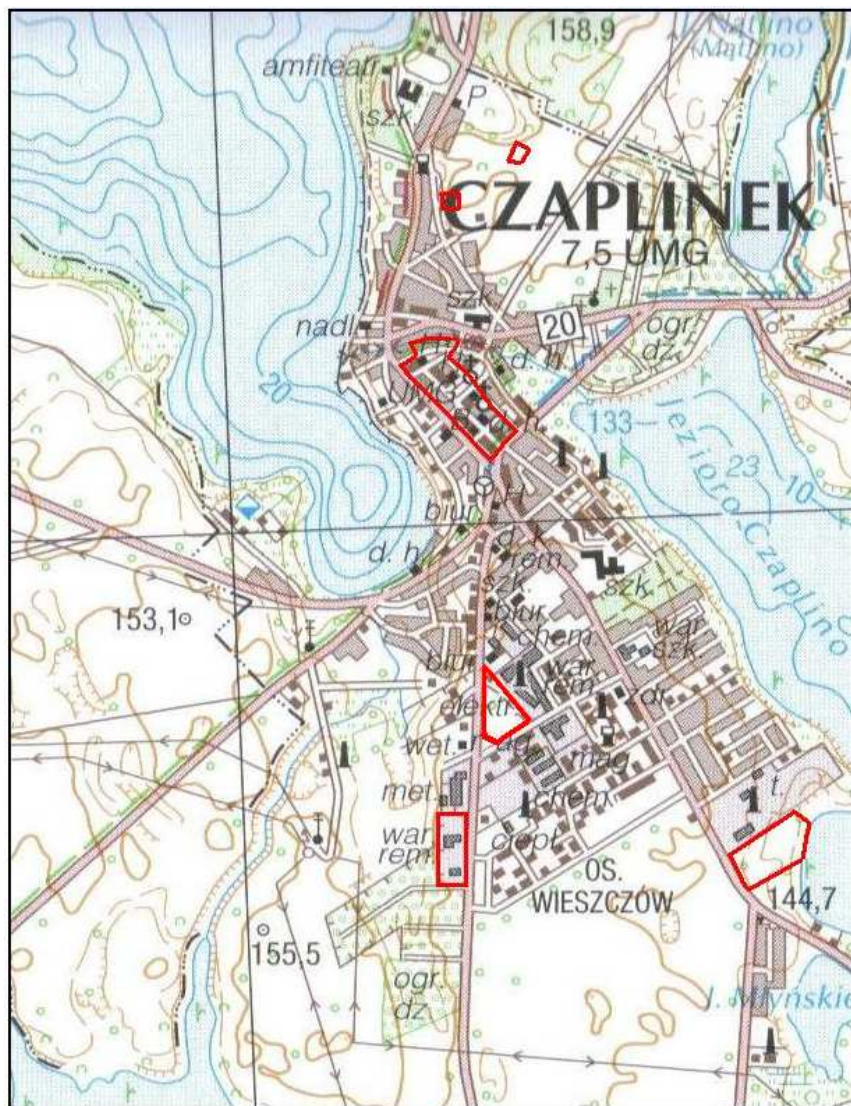
Położenie terenu

Tereny objęte opracowaniem zlokalizowane są w mieście Czaplinek, znajdującym się w południowo-wschodniej części powiatu drawskiego, który z kolei leży w środkowej części województwa zachodniopomorskiego (ryc. 1).

Rycina 1. Położenie obszarów stanowiących przedmiot opracowania, na tle schematu województwa, powiatu i zachodniej części gminy Czaplinek.

- Lipowej, na działce nr 236, obręb nr 2;
- Brzozowej, na działce nr 305 obręb nr 2;
- Długiej, który od południa, wschodu i północy okalają ulice: Dąbrowskiego, Moniuszki, Jagiellońska i Rzeczna, zwany dalej „śródmieście”,
- Pławieńskiej na działkach nr: 502/5 i 521, obręb nr 3, zwany dalej „Pławieńska I”;
- Pławieńskiej na działce nr 20, obręb nr 5, zwany dalej „Pławieńska II”, a także
- Waleckiej na działkach nr: 42/4, 42/8, 42/9, obręb nr 5, zwany dalej „Walecka”
(ryc. 2).

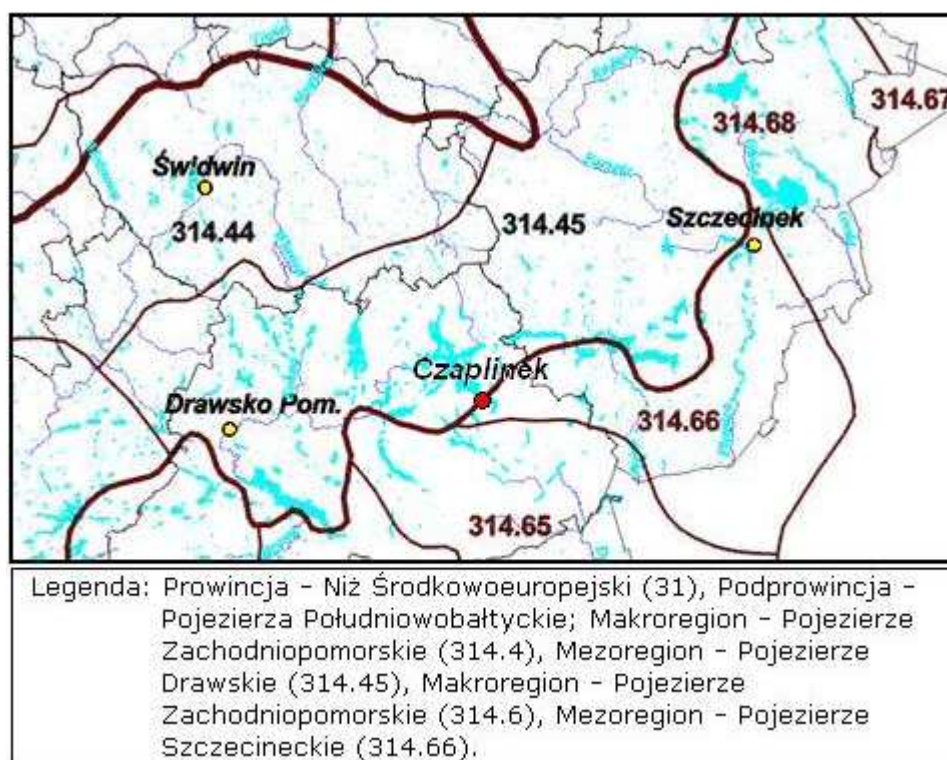
10

Całkowita powierzchnia tych terenów wynosi ok. 14 ha.

Regionalizacja przyrodnicza obszaru

Fizjografia

Według podziału na krainy fizyczno-geograficzne Polski Czaplinek leży na pograniczu dwóch krain: Pojezierza Drawskiego (mezoregion 314.45) oraz Pojezierza Szczecineckiego (mezoregion 314.66). Oba mezoregiony wchodzi w skład Pojezierze Południowobałtyckiego (wg Kondrackiego) (ryc. 3).

Rycina 3. Podział północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego na regiony według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (1996), (źródło: „Raport o stanie środowiska w woj. Zachodniopomorskim w 1999 r.”)

Pojezierze Drawskie stanowi przedłużenie moren Pojezierza Ińskiego (314.43) w kierunku północno-wschodnim bezpośredniego zlewiska Bałtyku. Od północy Pojezierze sąsiaduje z Wysoczyzną Łobeską (314.44), Równiną Białogardzką (313.42) i Wysoczyzną Polanowską (314.46), od południa natomiast z sandrową Równiną Wałecką (314.65) i Równiną Drawską, a od wschodu z Pojezierzem Bytowskim (314.47), Doliną Gwdy (314.68) oraz Pojezierzem Szczecineckim (314.66). Pojezierze Szczecineckie jest natomiast obszarem wysoczyznowym leżącym pomiędzy strefą marginalną fazy pomorskiej a występującą na południu Równiną Wałecką.

Obszary, będące przedmiotem niniejszego opracowania, położone przy ulicy Lipowej, Brzozowej i Długiej, fizjograficzne leżą na terenie Pojezierza Drawskiego, natomiast pozostałe obszary należą do Pojezierza Szczecińskiego (J. Konradzkiego, 1996) (ryc.3).

Według opracowania „Jednostki przestrzenne Drawskiego Parku Krajobrazowego”, sporządzonego pod nadzorem prof. dr hab. A. Kostrzewskiego, w 1997, wszystkie obszary objęte opracowaniem położone są w obrębie mikroregionu – **Pojezierze Drahimskie (314.455)**, wydzielonego z mezoregionu - **Pojezierza Drawskiego**. Autorzy opracowania mikroregion ten podzielili na kilkanaście typów terenu. Według tego podziału obszary przy ul. Pławieńskiej leżą na **Pojezierzu Kaleńskim**, natomiast obszary: „śródmieście”, przy ul. Lipowej i Brzozowej oraz Waleckiej - na **Kępie Nowoczaplineckiej**. Ten ostatni od wschodu sąsiaduje z **Bruzdą Czaplinecką**.

Pojezierze Kaleńskie stanowi najbardziej na południe wysuniętą część Pojezierza Drahimskiego. Stanowi je wysoczyzna morenowa, rozcięta rynnami subglacjalnymi o układzie południkowym, zajętych przez jeziora: Pławno, Łęka i Kaleńskie. Pojezierze posiada powierzchnię ok. 3437,3 ha, oraz wysokości od 166,8 do 129,8 m n.p.m.

Kępa Nowoczaplinecka obejmuje wysoczyznę morenową o charakterze kępy, wydzielonej rynnami jezior: Drawskie, Dołgie Wielkie, Nątlino i Czaplino. Posiada powierzchnię ok. 992,2 ha, maksymalną wysokość bezwzględną – 160 m n.p.m. i minimalną – wynoszącą – 130,6 m n.p.m.

Bruzdę Czaplinecką tworzy zorientowana południkowo rynna jeziorna Dołgie Wielkie, Nątlino i Czaplino. Rynna wcięta jest do 20 m, z wąskim dnem. Brzegi jezior mają charakter niewysokich krawędzi i klifów.

Regionalizacja geobotaniczna, zoogeograficzna, przyrodniczo-leśna

Według podziału geobotanicznego Polski (Matuszkiewicz 1993) teren opracowania leży w obrębie obszaru – Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane, prowincji – Środkowoeuropejskiej, podprowincji – południowobałtyckiej, działu – Pomorskiego, krainy – Pojezierza Środkowopomorskie i okręgu – Pojezierze Drawskie.

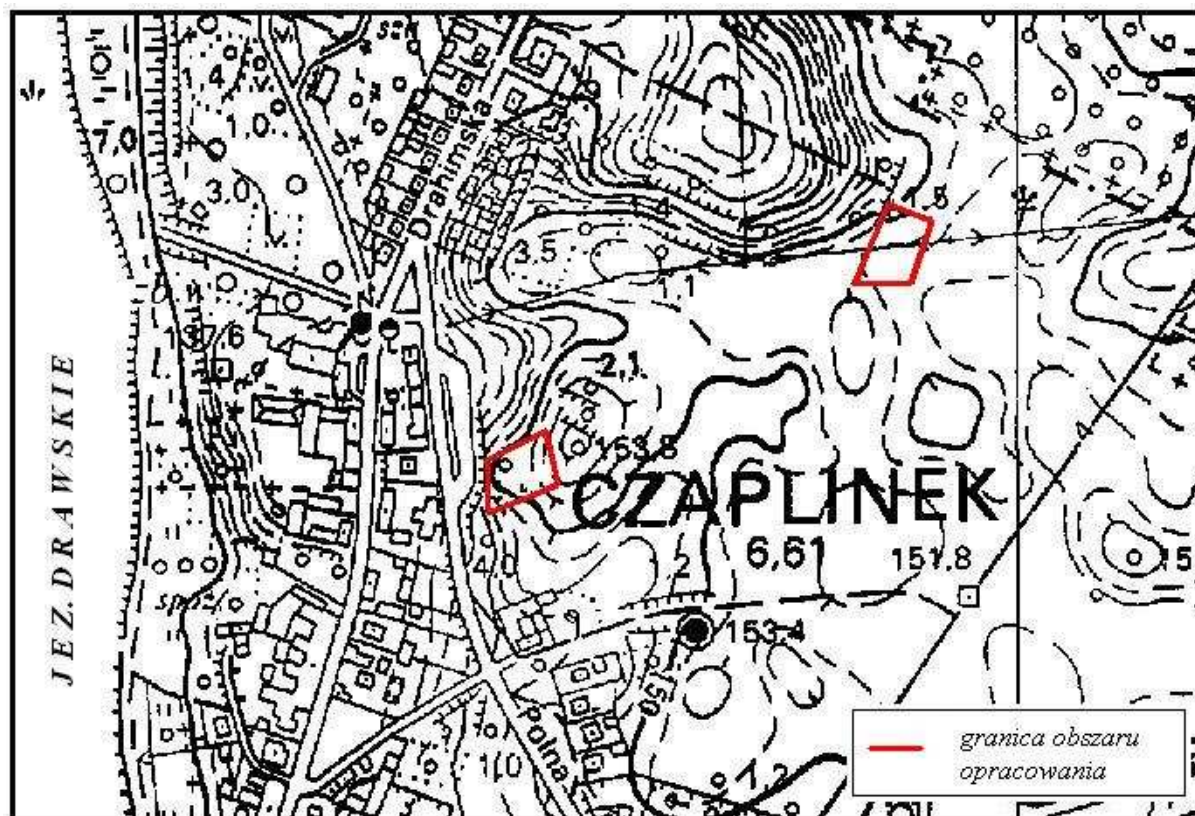
Zgodnie z regionalizacją faunistyczną (Starkel 1999 r.) obszar ten należy do podokręgu Pomorskiego, okręgu Środkowopolskiego, podregionu środkowego, regionu Środkowo-europejskiego. Dla tego podokręgu brak jest gatunków charakterystycznych.

Trampl (1991) gminę tą przypisał do obszaru I krainy - Bałtyckiej, w dzielnicy przyrodniczo - leśnej Pojezierza Drawsko - Kaszubskiego.

Charakterystyka zagospodarowania terenu

Na obszar opracowania, jak już wspomniano, składa się sześć terenów zlokalizowanych w obrębie miasta Czaplinka.

Najdalej na północ wysuniętymi obszarami objętymi zakresem opracowania jest teren działki nr: 236, obręb 2 miasta Czaplinek, położonej przy ul. Lipowej, oraz 305, obręb 2 miasta Czaplinek, leżącej przy ul. Brzozowej (ryc.4, załącznik 1).

Rycina 4. Obszary objęte opracowaniem, położone przy ul. Lipowej i Brzozowej.

Oba obszary położone są na terenie nowopowstającego osiedla domków jednorodzinnych. Działka nr 236 jest obszarem niezabudowanym, sąsiadującym od południa i od wschodu, przez ul. Lipową z domami jednorodziennymi, a od północy z terenem działki, na którym trwa budowa domu jednorodzinnego (fot.1, 2).

Fotografia 1. Teren działki nr 236, obręb 2, położonej przy ul. Lipowej. Widok od strony południowo-zachodniej.

Fotografia 2. Otoczenie działki nr 236, obręb 2, położonej przy ul. Lipowej. Widok od strony wschodniej.

Na działce nr 305, obręb 2 miasta Czaplinek, natomiast znajduje się pensjonat, otoczony ogrodem (fot. 3). Teren ten położony jest na wzgórzu, z którego obserwować można panoramę jez. Drawsko (fot. 4).

Fotografia 3. Widok od zachodu (ul. Polna) na działkę nr 305, położoną przy ul. Brzozowej.

Fotografia 4. Południowo-wschodnia część działki nr 305, obręb 2 miasta Czaplinek, w tle panorama na jez. Drawskie.

Kolejny obszar opracowania obejmuje kwartał miasta otoczony ulicami: Długą, Dąbrowskiego, Moniuszki, Jagiellońską i Rzeczną (ryc. 5, załącznik 2).

Rycina 5. Obszar objęty opracowaniem, położony w centralnej części miasta Czaplinka.

Teren ten jest częścią śródmieścia i obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i usługowej, w tym „deptak” i rynek miejski (fot. 5, 6, 7).

Rynek okalają kamienice, będące częścią czaplineckiego kompleksu staromiejskiego z XIX w., który figuruje w rejestrze polskich zabytków (fot. 5).

Fotografia 5. Fragment staromiejskiego rynku z kamienicami stanowiącymi część obszaru opracowania.

Przy rynku znajduje się także zabytkowy ratusz, kościół Podwyższenia Krzyża Św. (wybudowany w latach 1829-1830, w stylu neoromańskim), a także budynek Poczty Polskiej i kamienice mieszkalno-usługowe o walorach zabytkowych (będące w ewidencji konserwatorskiej), (fot. 6).

Fotografia 6. Fragment rynku miejskiego – widok od strony południowej. Część zabytkowego kościoła i budynek z czerwonej cegły o walorach zabytkowych (obecna poczta).

Od południowego-wschodu bezpośrednio z rynkiem sąsiaduje teren kościoła p.w. św. Trójcy z przełomu XIV/XV w., przebudowany w XVIII w. Jego wnętrze kryje przepiękny barokowy, baldachimowy ołtarz z XVIII w. i klasycystyczną ambonę z I poł. XIX w. Obok kościoła stoi drewniana dzwonnica z dzwonem z 1730 r. (fot.7).

Fotografia 7. Kościół p.w. Św. Trójcy wraz z dzwonnica, przy ul. Moniuszki - środkowo wschodnia część opracowania.

Obiekt ten, wraz z cmentarzem przykościelnym także wpisany jest w rejestr zabytków.

Główną oś tego kwartału miasta stanowi ul. Sikorskiego, której część jest wyłączona z ruchu i stanowi tzw. „deptak” (fot. 8).

Fotografia 8. Widok na ulicę Sikorskiego, stanowiącą centralną oś terenu „śródmieścia”.

Prowadzi ona od ul. Dąbrowskiego do rynku, a dalej do ul. Jagiellońskiej. Jest to ulica, przy której skupione są głównie funkcje usługowe, handlowe i mieszkaniowe.

Północną część terenu „śródmieścia” stanowią natomiast tereny ogródków działkowych, położonych na południe od rzeczki Czaplinecka Struga (fot. 9).

Fotografia 9. Ogródki przydomowe, położone na terenach posesji przy ul. Rzeczej.

Zachodnią granicę terenu „śródmieścia” stanowi ul. Długa (fot. 10), przy której zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa, głównie wielorodzinna (często o walorach zabytkowych, ale także tzw. „bloki”) oraz różnego rodzaju usługi. Południowy kraniec ulicy łączy się z ulicą Dąbrowskiego, stanowiącą z kolei południową granicę opisywanego obszaru (fot. 11).

Fotografia 10. Widok od północy na ul. Długą.

Fotografia 11. Fragment ulicy Długiej, stanowiącej południową granicę terenu „śródmieścia”.

Kolejne dwa tereny, wchodzące w skład obszaru opracowania, znajdują się przy ulicy Pławieńskiej. Na teren „Pławieńska I” składają się dwie działki nr 521 i 502/5 (fot.12, 13), z których pierwsza jest niewielką zabudowaną działką (mały budynek mieszkalny). Pozostały teren natomiast stanowi zurbanizowany teren niezabudowany, użytkowany do niedawna jako pracownicze ogródki działkowe.

Fotografia 12. Widok od południowego-wschodu (od ul. Poznańskiej) na teren „Pławieńska I”.

Fotografia 13. Obszar „Pławieńska I” – widok od południa.

Drugi obszar przy ulicy Pławieńskiej obejmuje swym zakresem teren działki nr 20,

będącej bazą Spółdzielni Kółek Rolniczych w Czaplinku (fot. 14 i 15).

Fotografia 14. Obszar „Pławieńska II” – widok na południowo-wschodnią część terenu.

Fotografia 15. Tereny składów, placów i magazynów na terenie działki nr 20, obręb 5.

Jest to teren składów i magazynów z obiektami zabudowy administracyjno-socjalnymi, wraz z dystrybutorem paliw oraz placami parkingowymi.

Ostatnim terenem, wchodzący w skład obszaru opracowania jest grunt znajdujący się nad jeziorem Czaplino, przy ul. Waleckiej (fot. 16 i 17). Jest to obszar rolny, który jest

utrzymany w kulturze. Obecnie pola uprawne, utworzone na działkach 42/4, 42/8 i 42/9 zostały obsiane zbożem.

Fotografia 16. Widok od ul. Wałęckiej na teren działek 42/4, 42/8 i 42/9. W tle jez. Czaplino.

Od wschodu teren graniczy z linią brzegową jeziora Czaplino, od południa z odłogowanymi polami uprawnymi, od północy z obszarem Zakładu Przemysłu Drzewnego (fot. 17), natomiast od zachodu, przez ul. Wałęcką, z uprawianą rolą.

Fotografia 17. Północna część terenu opracowania przy ul. Wałęckiej, sąsiadująca z budynkami tartaku.

4.2. Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i ich wzajemne powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku

4.2.1. Klimat

Według podziału Polski na regiony klimatyczne gmina Czaplinek należy do **Regionu Środkowopomorskiego (R-VII)** (A. Woś 1999). Obejmuje on znaczną część Pojezierza Drawskiego, gdzie znajduje się większa część gminy. W skład Regionu Środkowopomorskiego wchodzi także część Równiny Gryfickiej, Pojezierze Choszczeńskie, Pojezierze Ińskie, Wysoczyzna Łobeska, Pojezierze Szczecineckie, Pojezierze Wałeckie, Równina Wałecka, fragment Równiny Białogardzkiej oraz Dolina Gwdy. Klimat jest tutaj bardziej ostry w porównaniu z regionem zachodniopomorskim. Mniej jest dni ciepłych, a więcej przymrozkowych i mroźnych. Częstsze są także dni z opadem atmosferycznym (tabela 1).

Tabela 1.

Średnia roczna liczba dni z głównymi typami pogody Regionu Środkowopomorskiego (A. Woś 1999)

Typy pogody	Słoneczna	Pochmurna	Z dużym zachmurzeniem	Bez opadu	Z opadem	Razem
Region Środkowopomorski						
Ciepła	21,9	145,6	88,9	132,5	123,9	256,4
Przymrozkowa	9,6	35,5	30,9	43,1	32,9	76,0
Mroźna	4,5	14,8	12,2	17,4	14,3	31,7

Panuje tu klimat przejściowy, pomiędzy klimatem morskim a klimatem o cechach bardziej kontynentalnych. Zróżnicowanie fizjograficzne terenu oraz bliskość morza powoduje stosunkowo duże zróżnicowanie klimatyczne.

Na omawianym obszarze nie notuje się występowania skrajnych, w porównaniu z innymi regionami, wartości średnich liczb dni z wyróżnionymi typami pogody. Przeciętna roczna temperatura na tym terenie i w okolicach wynosi ok. 7,0-7,3 °C przy przeciętnej temp. miesiąca najcieplejszego (lipiec) od 16,3 do 16,9 °C, a najchłodniejszego (styczeń) ok. – 1,5 °C. Przeciętna temperatura okresu maj – lipiec mieści się w przedziale 13,7-14,7 °C (tabela 2). Roczna suma opadów osiąga wartość w granicach 550-600 mm. Najmniej opadów notuje się w lutym i marcu, a najwięcej w lipcu.

Tabela 2.

Zestawienie ważniejszych danych klimatycznych dla Regionu Środkowopomorskiego (obszar opracowania) na tle regionów przyległych

Parametr	Region Zachodnio-pomorski	Region Środkowo-pomorski	Region Wschodnio-pomorski
	Wielkość		
Temperatura roczna	7-7,7	7-7,3	7,3-7,9
Temperatura okresu V-VII	14-14,5	13,7-14,7	14,7-15,7
Stopniodni dla okresu z $t_{sr.} < 10^{\circ}$	1800-2200	1800-2200	2400-3000
Stopień kontynentalizmu (%)	46-48	48-50	50-51
Amplituda dobowych temperatur (dla okresu V-VII)	9-13	9-11	10-11
Liczba dni gorących w roku	13-18	18-22	22-30
Daty początku zimy	31 XII-6 I	13 XII-2 I	17-30 XII
Długość okresu zimowego (dni) ($t_{sr.} < 10^{\circ}$)	55-70	65-90	60-85
Długość okresu (dni): gospodarczego wegetacyjnego dojrzewania	245-255 208-215 65-75	235-250 208-215 60-80	250-258 215-218 80-95
Daty początku okresu (dni): gospodarczego wegetacyjnego dojrzewania	20-25 III 8-10 IV 16-25 VI	20-26 III 7-10 IV 10-20 VI	20-23 III 3-7 IV 5-10 VI
Suma opadów atmosferycznych (mm)	500-575	550-600	480-600
Suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII	180-215	175-210	160-200
Liczba dni z pokrywą śniegową	40-55	45-65	40-50
Data początku zbiorów żyta ozimego	29 VII-5 VIII	23-31 VII	18-22 VII

Okres wegetacyjny trwa tu 208-215 dni, okres zimy zaczyna się przed 13 XII i trwa 65-90 dni. Zaleganie pokrywy śnieżnej 45-65 dni, choć zdarzają się zimy zupełnie bezśnieżne, a okresy bezśnieżne są pospolite niemal corocznie i trwają średnio 40-60 dni.

Przeważają wiatry zachodnie, dominujące w okresie lata i jesieni. Zimą najczęściej występują wiatry południowo-zachodnie. Pogoda korzystna pod względem biometeorologicznym (dni z pogodą ciepłą, komfortową i chłodną bez stanów parności i opadów codziennych) panuje przez większą część roku (średnia wieloletnia 283,6 dni). Najwięcej dni o optymalnych warunkach pojawia się w czerwcu, najmniej - w lutym. Pogoda niekorzystna (całodzienne opady i zamglenia) występuje ok. 46 dni w roku, najrzadziej w czerwcu (średnio 1,5 dnia), najczęściej w listopadzie, grudniu i marcu - średnio 5 dni w miesiącu. Okres wegetacyjny trwa 208-215 dni, ze średnią temperaturą powyżej 5°C

i zaczyna się w pierwszej dekadzie kwietnia, a kończy wraz z końcem października. Liczba dni gorących wynosi 18-22 w roku (temperatura powyżej 25°C). Charakterystyczna dla tego typu klimatu jest łagodna amplituda temperatur. Średnia roczna temperatura to 7,0°C; w okresie wegetacyjnym wynosi 12,7°C, a średnia w okresie maj-lipiec 14,4°C. Średnia roczna wielkość opadów wynosi ok. 600 mm. Średni opad w miesiącach wegetacyjnych wynosi 554 mm. Przewaga średnich sum opadów w okresie wrzesień-październik nad analogicznymi wielkościami opadów notowanych w maju-czerwcu wskazuje na „suche” wiosny i „wilgotne” jesienie.

W porównaniu z klimatem północnego pasa Pojezierza obserwuje się tu wyraźnie mniejsze opady atmosferyczne, większą liczbę dni gorących, większy stopień kontynentalizmu oraz wcześniejszą i dłuższą zimę.

Charakterystykę klimatu opracowywanego obszaru należy odnieść do średniorocznych, miesięcznych danych klimatycznych omawianego regionu.

Topoklimat

Na terenie Kępy Nowoczaplineckiej, w obrębie której położone są obszary przy ulicy Lipowej i Brzozowej, na wzniesieniu, następuje duża nocna wymiana ciepła pomiędzy powierzchnią graniczną a atmosferą w skutek turbulencji. Tereny te cechują także średnie wartości składnika B (wymiany ciepła pomiędzy powierzchnią graniczną a podłożem w skutek przewodzenia) (wg Paszyńskiego, 1980). Są to tereny dobrze przewietrzane.

Tereny zurbanizowane: „śródmieście”, „Pławieńska I” i „Pławieńska II” charakteryzują się topoklimatem, gdzie ciepło wyzwala jest sztucznie przy procesach spalania. Następuje tu przeciętna wymiana ciepła pomiędzy powierzchnią graniczną a atmosferą w skutek turbulencji. Na terenach tych przy niesprzyjających warunkach synoptycznych zanieczyszczenie atmosfery w warstwie przyziemnej może być stosunkowo znaczne.

Na topoklimat terenu położonego przy ul. Wałęckiej znaczący wpływ ma bezpośrednie sąsiedztwo jez. Czaplino, gdzie w skutek dużej pojemności cieplnej i dobrej przewodności cieplnej podłoża dobowe amplitudy temperatury w przyziemnej warstwie powietrza są znacznie mniejsze aniżeli na terenach sąsiednich.

4.2.2. Geologia i geomorfologia

Poniższą charakterystykę budowy geologicznej i geomorfologicznej przyjęto za Dobracką Elżbietą i Piotrowskim Andrzejem (2003).

Podłoże miasta Czaplinka stanowi jednostka strukturalna kompleksu permsko-mezozoicznego - wał pomorski. Gmina Czaplinek leży w środkowej, najsilniej wydźwigniętej części wału, zwanej też od jej nazwy - blokiem tektonicznym Czaplinka. Oś bloku Czaplinka tworzy wyraźną anomalię grawimetryczną związaną z wysokim wypiętrzeniem utworów cechstyńskich i dolnego mezozoiku. W obrębie wału, ciągnącego się zasadniczo z południowego zachodu na północny wschód, występują zgodnie z osią wału pomorskiego dobrze wysklepione poduszki solne.

W budowie geologicznej bezpośredniego podłoża czwartorzędu biorą udział osady triasu, jury dolnej oraz trzeciorzędu. Największe rozprzestrzenienie na powierzchni podczwartorzędowej mają osady oligocenu i miocenu maskujące starsze struktury (synkliny i antykliny).

W osi bloku Czaplinka odsłaniają się osady triasu górnego. Utwory te zostały dobrze rozpoznane kilkoma otworami badawczymi, m.in. Czaplinek 2, Czaplinek 3. Maksymalną miąższość osadów triasu (kajpr dolny) ocenia się na tym obszarze na około 600 m. Zasadniczo są one wykształcone w postaci iłowców, mułowców dolomitycznych i piaskowców z przewarstwieniami zlepieńców, osadów chemicznych i cienkimi wkładkami węgla brunatnego i syderytów w stropie.

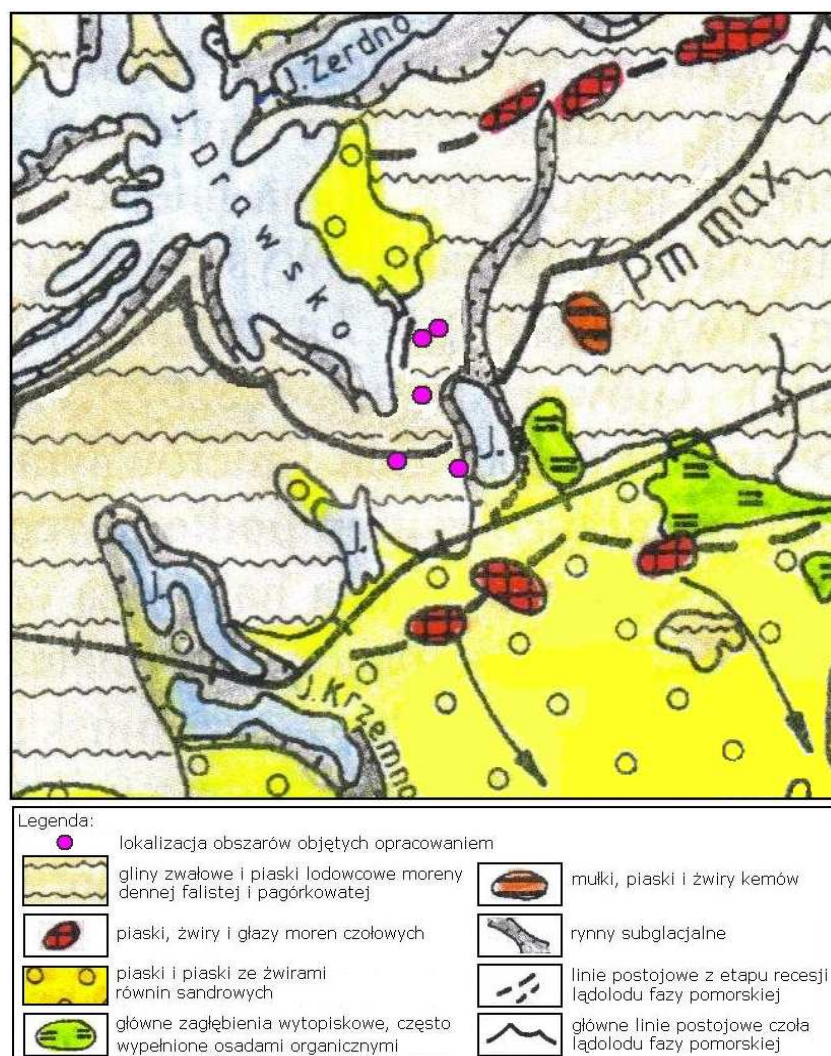
Osady jury dolnej są tworzone przez osady lądowe: piaski i piaskowce zawierające cienkie wkładki osadów morskich: iłowców i łupków ilastych. Z kolei osady trzeciorzędowe zalegają transgresywnie na starszych utworach mezozoicznych. Powierzchnię podczwartorzędową terenu opracowania budują osady miocenu, reprezentowane przez osady piaszczyste, mułkowo-ilaste zawierające cienkie wkładki węgla brunatnego.

Utwory czwartorzędowe, pokrywające całą powierzchnię Pojezierza Drawskiego, osiągają miąższość pokrywy od 80 do 150 m (jedynie w rynnach subglacialnych i depresjach glacitektonicznych wartość przekracza 230 m – m.in. obszar objęty opracowaniem). Małą miąższość osadów czwartorzędowych notuje się w obrębie wzniesień powierzchni podczwartorzędowej oraz w rynnie glacialnej jeziora Drawsko, gdzie wynosi 10-15 m.

Obszar opracowania znajduje się w obrębie tzw. garbu pojeziernego, którego oś przebiega wzdłuż linii: Miastko - Szczecinek - Barwice - Połczyn Zdrój - Drawsko Pomorskie. Garb ten ułożony jest w strefie maksymalnych spiętrzeń glacitektonicznych, które powstały podczas zlodowaceń środkowopolskich na elewacji starszego podłoża (elewacja Czaplinka). Jest to, zatem potężna elewacja glacitektoniczna obrzeżająca od południa bałtycką nieckę egzaracyjną. Elewacja ta spełniała decydującą rolę przy kształtowaniu zasięgu lądolodu zlodowacenia Wisły i tzw. lobu Parsęty.

W budowie wewnętrznej garbu pojeziernego biorą udział w przewadze gliny zwałowe, którym towarzyszą osady limno- i fluwioglacjalne powstałe w okresie kolejnych zlodowaceń.

Procesy akumulacji i erozji glacialnej oraz fluwioglacjalnej zachodzące w czasie ostatniego zlodowacenia (standiał pomorski) oraz postglacjalne procesy erozyjno-denudacyjne wywarły decydujący wpływ na ukształtowanie się współczesnej rzeźby Pojezierza Drawskiego, a tym samym obszarów, na których położone są tereny opracowania. Podobnie jak miasto Czaplinek, są one położone w **obszarze moreny dennej falistej i pagórkowatej, zbudowanej z plejstocénskich glin zwałowych i piasków fluwioglacjalnych**. Miąższość utworów czwartorzędowych w okolicy Czaplinka dochodzi do 223 m. Tereny objęte opracowaniem leżą pomiędzy dwiema rynnami subglacjalnymi, które zajęte są przez jez. Czaplinek i jez. Drawskie (ryc. 6).

Rycina 6. Fragment mapki geologiczno-geomorfologicznej Pojezierza Drawskiego. *Źródło: Dobrecka i Piotrowki, Materiały z konferencji „Przyroda Drawskiego i Inńskiego Parku Krajobrazowego geologia, gleby, szata roślinna i świat zwierzęcy”, Cieszyńo Drawskie, 2003 r.*

W holocenie wokół jezior i w dolinach rzek miała miejsce akumulacja osadów mineralnych i organogenicznych. W głębokich obniżeniach terenu rozwijała się już od schyłku glacja akumulacja osadów organicznych.

4.2.3. Hipsometria i krajobraz

Obszary opracowania posiadają zróżnicowaną rzeźbę terenu – od płaskiej przez falistą po pagórkowatą.

Rzędne wysokości terenu przedstawiają, dla poszczególnych obszarów następujące wartości:

- dz. nr 236, przy ul. Lipowej - od 150,1 do 152,0 m n.p.m., to teren płaski zabudowany, leżący na szczycie wzniesienia, którego zbocze (teren sąsiadujący od zachodu) charakteryzuje się 6°-10° spadkami;
- dz. nr 305, przy ul. Brzozowej - od 144,1 do 151,2 m n.p.m., to teren położony na zboczu wzniesienia, o wystawie południowo-zachodniej, gdzie spadki dochodzą do 5,5°. Tereny sąsiednie stanowią obszar pofałdowany, który stopniowo ulega niwelacjom, w wyniku sukcesywnej adaptacji pod zabudowę jednorodzinną;
- „śródmieście” od ok. 132 m n.p.m (w dolinie Czaplineckiej Strugi) do ok. 145 m n.p.m., (przy ul. Długiej). Jest to teren zabudowany, w części środkowej płaski, wznoszący się z północy i zachodu w kierunku południowego-wschodu. Różnice wysokości terenu dochodzą do 13 m, jednak dzieje się to na przestrzeni 390 m. Najwyższym wzniesieniem, tego kwartału miasta, jest teren, na której usytuowany jest kościół p.w. Św. Trójcy, gdzie wysokości dochodzą do 145,8 m n.p.m.
- „Pławieńska I” od 152 do 153,6 m n.p.m., jest to teren płaski, zurbanizowany niezabudowany;
- „Pławieńska II” od 149,5 do 152,9 m n.p.m., jest to teren płaski, zabudowany. Teren przyległy od zachodu do przedmiotowego obszaru dość stromo opada w kierunku zachodnim. Na zboczach tych, ze skarpami i uskokami, spadki terenu wahają się od 6-10°. Pozostałe obszary sąsiadujące z terenem „Pławieńska II” to tereny płaskie;
- „Wałecka” od 134 (w pobliżu brzegu jez. Czaplino) do 149 m n.p.m. (przy ul. Wałeckiej), jest to teren pochylony łagodnie w kierunku wschodnim, o 3° spadku.

Naturalny krajobraz okolicy obszaru opracowania ukształtowany został w okresie zlodowaceń północnopolskich i ma charakter młodoglacjalny, pagórkowaty pojezierny, poprzecinany dolinami i równinami akumulacyjnymi (den dolinnych). Dominują formy

pleistocenijskie – moreny denne. Z holocenu pochodzą formy subarealne, kształtujące dna dolin i niższe terasy rzeczne.

Według regionalizacji pod względem typu krajobrazu krajobraz terenu opracowania należy do nizinnych. Pod względem gatunku należy do falistych oraz pagórkowatych i wzgórzowych.

4.2.4. Gleby i ich użytkowanie

Gleby pokrywające obszar opracowania charakteryzują się niewielkim zróżnicowaniem. Występują tu głównie gleby mineralne oraz niewielkie fragmenty gleb organicznych i mineralno-organicznych.

Z utworów powierzchniowych wysoczyzny denno-morenowej - (na której położone są przedmiotowe tereny) - glin zwałowych i piasków lodowcowych, wykształciły się **gleby brunatne właściwe**. Na terenie położonym przy ul. Lipowej gleby te wytworzyły się, w części wschodniej na piaskach słabogliniastych, (stanowiąc 6 kompleks rolniczej przydatności gleb – żytni słaby), a w części zachodniej, na piaskach gliniastych mocnych i glinie lekkiej (stanowiąc 4 kompleks rolniczej przydatności gleb – żytni bardzo dobry). Ten sam rodzaj gleb pokrywa większą część terenu przy ul. Brzozowej (ogród). Wyżej położona, wschodnia część tego obszaru oraz cały teren „Pławieńska I” wyściełają gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich, piasków słabogliniastych oraz piasków luźnych (6 kompleks rolniczej przydatności gleb). Część wschodnią obszaru „Pławieńska II” pokrywają gleby, położone na piaskach gliniastych lekkich i glinie lekkiej. W części zachodniej tego terenu, a także w części zachodniej terenu „Wałeckiej” oraz na terenie większej części „śródmieścia” gleby wytworzyły się z piasków gliniastych mocnych i gliny lekkiej (kompleks żytni bardzo dobry - 4). Przeważającą część terenu, położonego przy jeziorze Czapline, pokrywają gleby położone na piaskach gliniastych lekkich, piaskach słabogliniastych i piaskach luźnych (stanowiąc 6 kompleks rolniczej przydatności gleb – żytni słaby).

Gleby mineralno-organiczne - **gleby mułowo-torfowe**, wytworzone z torfów niskich, występują w dolinie rzeczki Czaplinecka Struga (północna część terenu „śródmieście”). Pomiędzy północno-wschodnią granicą obszaru „Wałeckiej”, a linią brzegową jeziora, natomiast występują gleby organiczne – murszowo-torfowe, wytworzone z torfów niskich, położone na glinie lekkiej.

Grunty rolne terenu opracowania występują i są użytkowane rolniczo jedynie w obrębie terenu przy ul. Wałęckiej. Pola te położone są na glebach klasy IVa i b, a w niewielkim fragmencie na glebach klasy V.

4.2.5. Hydrologia

Warunki hydrograficzne są ściśle związane z rzeźbą terenu, która wyznacza powierzchniowy układ sieci wodnej. Warunkuje je także budowa geologiczna i klimat.

Wody powierzchniowe

Cały obszar opracowania przynależy do **zlewni rzeki Drawy i jez. Drawskiego** oraz podlega pod Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu (RZGW).

W obrębie terenów wchodzących w skład obszaru opracowania nie występują zbiorniki lub ciek wodny. Teren „śródmieścia” od północy sąsiaduje jedynie z rzeczką Czaplinecka Struga, stanowiącą północną granicę tego obszaru, natomiast teren przy ul. Wałęckiej przylega do linii brzegowej jeziora Czaplino.

Tereny objęte opracowaniem i tereny przyległe odwadniane są przez zlewnię Drawy i za pośrednictwem Noteci, Warty i Odry odprowadzane są do Bałtyku. Na zlewnię cząstkową składają się jej dopływy, które w większości są bezimienne.

Drawa, przepływająca przez jezioro Drawsko jest drugim, co do wielkości po Gwdzie, dopływem Noteci. Jej średni spadek wynosi 0,61%, a przepływ $19 \text{ m}^3/\text{s}$. Powierzchnia zlewni wynosi około 3200 km^2 , a jej długość prawie 200 km. Jest największym ciekami gminy Czaplinek. Źródła jej leżą pomiędzy Połczynem Zdrój, a Kluczewem - poza granicami gminy, w gminie Połczyn Zdrój, w pasie wzniesień morenowych, w rynnach subglacjalnych.

Rzeczka Czaplinecka Struga jest niewielkim kanałem, na całej długości uregulowanym, łączącym jezioro Drawsko z jeziorem Czaplino (fot. 18).

Fotografia. 18. Rzeczka Czaplinecka Struga, stanowiąca północną granicę terenu „śródmieścia”.

Jezioro Czaplino jest jednym, z największych jezior (powierzchnia 110 ha) w granicach miasta Czaplinek (fot. 19). Wydłużone jest w kierunku północ - południe. Maksymalna głębokość około 23 m. Brzegi w większości są trudno dostępne, klifowe (z terenu przy ul. Wałęckiej istnieje jednak łagodne zejście do jeziora).

Fotografia. 19. Widok na jezioro Czaplino z terenu objętego opracowaniem, położonego przy ul. Wałęckiej.

„Kanał Czaplinek”, do którego przylega obszar „śródmieścia” oraz jezioro Czaplinek, z którym graniczą działki nr 42/4 i 42/9, obszaru przy ul. Wałęckiej, stanowią śródlądowe powierzchniowe publiczne wody płynące, w stosunku do których prawa właścicielskie wykonuje Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego na podstawie przepisów art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. 05. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.). W związku z powyższym w zakresie zagospodarowania przestrzennego na terenach przyległych do tych wód obowiązują przepisy ww. Prawa wodnego.

Obszary zmeliorowane

Na terenach objętych opracowaniem nie występują obszary zmeliorowane urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych.

Wody podziemne

Obszar objęty opracowaniem leży poza obrębem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP).

Na obszarze Pojezierza Drawskiego głębokość pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego jest dość zróżnicowana, w okolicach Czaplinka osiąga wartości od 60 do 100 m. Są to głębsze czwartorzędowe poziomy wodonośne, które mają duże znaczenie gospodarcze. Stąd pochodzą, bowiem wody konsumowane dla miasta. Pracujące na terenie Czaplinka komunalne ujęcia wody dostarczają do sieci średniodobowo 1070 m³ wody uzdatnionej. Stacje pracują w oparciu o ujęcia przy ul. Ceglanej (pięć odwiertów - studni o wyd. 20-56m³/h) oraz przy ul. Wąskiej (dwa odwierty – studnie o wyd. 28-57m³/h).

Dobra jakość czwartorzędowych wód podziemnych – wgłębnych, wynika między innymi z odpowiedniej izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni.

Jakość wód podziemnych na terenie miasta badana jest w punkcie pomiarowym nr 375 (WIOŚ 2007). Badane są tu wody gruntowe, które według wyników danych, opublikowanych przez WIOŚ, z lat 2004-2005, wykazują znaczne pogorszenie jakości - do klasy IV. W ciągu ostatnich lat jakość tych wód ulegała dużym wahaniom, od klasy Ib w 1999 r., poprzez II klasę w 2000 r., do III klasy w roku: 1997, 1998, 2001 i 2003.

4.2.6. Szata roślinna i fauna

Szata roślinna

Naturalna roślinność potencjalna

Obszar, na którym zlokalizowane są tereny opracowania, potencjalnie przynależy do terytorium rozwoju kontynentalnego boru mieszanego *Pino-Quercetum* - siedlisko dla lasów zachodniopomorskiej odmiany kwaśnej dąbrowy *Calamagrostio-Quercetum petraeae*.

Roślinność rzeczywista

Większa część obszaru stanowi tereny zabudowane i zurbanizowane, dlatego też spory tu udział roślinności synantropijnej. Brak jest typowych zbiorowisk roślinnych, które zastąpiła roślinność ozdobna, w tym pojedyncze gatunki drzew, krzewów i ich szpalery oraz uprawy zbóż i warzyw.

Na **roślinność rzeczywistą** obszaru opracowania składają się jedynie **zbiorowiska roślinne ruderalne i segetalne, okrajkowe i zaroślowe**.

Zbiorowiska synantropijne rozpowszechnione są na terenach zabudowań i na przydrożach oraz w przydomowych ogródkach i na polach tworząc kompleksy fitocenozy zróżnicowanych florystycznie ze względu na różnice w natężeniu wydeptywania, właściwości gleby, nasłonecznieniu itp.

Roślinność ruderalna to wybitnie synantropijne zbiorowiska roślin jednorocznych i wieloletnich występująca w dolince rzecznej Czaplinecka Struga, przy zabudowaniach i ogrodzeniach, na podwórkach i drogach gruntowych (na całym terenie opracowania).

Zbiorowiska segetalne (towarzyszące uprawom), cechujące się zwykle kadłubowym składem, tworzone są przez ugrupowania komos, wierzbówki, babki i bylic. Gatunki charakterystyczne dla zespołów segetalnych występują na obrzeżach pól, przy drogach i miedzach (teren przy ul. Wałęckiej), a także w przydomowych ogrodach i na działkach (północna część terenu śródmieścia).

Roślinność okrajków siedlisk wilgotnych, nitrofilnych, w postaci płatów szuwaru trzcinowego z kielisznikiem zaroślowym, natomiast porasta brzeg jeziora Czaplinek (wschodnia część terenu przy ul. Wałęckiej). Trzcinowiskom towarzyszą olchy czarne, czeremcha amerykańska, bez czarna, rosnące wzdłuż brzegu (fot. 16).

Fotografia 20. Szuwar trzcinowy, porastający wschodnią - nadbrzeżną część terenu przy ul. Waleckiej.

Teren „Pławieńska I” jeszcze w latach 90. był użytkowanym jako ogródki działkowe. Dziś porastają go głównie trawy, którym towarzyszą bylice i ostrożeńce, a także: krwawnik pospolity, koniczyna łąkowa, wrotycz, szczaw zwyczajny, jasnota purpurowa, mniszek lekarski, skrzyp polny, łopian większy, przetacznik ożankowy i wilczomlecz obrotowy.

Przy południowej granicy tego terenu rośnie szpaler topoli czarnych, przy ul. Pawieńskiej – al. lip szerokolistnych, natomiast przy chodniku drzewa owocowe *Prunus sp.* (fot.21).

Fotografia 21. Drzewa i krzewy okalające teren „Pławieńska I”. W tle - szpaler topoli czarnych.

Na terenie opracowania, wokół prywatnych posesji, instytucji i placów, a także wzdłuż ulic, można spotkać następujące drzewa i krzewy: topole białe, czarne, lipy drobnolistne, szerokolistne, jarzębiny zwyczajne, jarzęby szwedzkie, robinie akacjowe, świerki pospolite i srebrne, sosny zwyczajne, sosna daglezja zielona, jałowiec pospolity, sosna odm. ‘Nikon’, modrzew europejski, cyprysy, żywotniki, cis pospolity, olcha czarna, czeremcha amerykańska, wierzby kruche, wiciowe, białe, płaczące, bez czarny i lilak, róża dzika, leszczyna pospolita, orzech włoski, wiąz pospolity, kasztanowiec zwyczajny, brzoza brodawkowata, klon zwyczajny i jawor, jesion wyniosły, grab pospolity, dęby szypułkowe i bezszypułkowe, różaneczniki, magnolia pośrednia, forsycja pośrednia, tawuła średnia, śnieguliczka biała, bukszpan zwyczajny, ligustr pospolity, drzewa i krzewy owocowe.

W ogrodach w nocnej części „śródmieścia” uprawiane są także warzywa, liczne kwiaty ozdobne, oraz pnącza. Charakter szaty roślinnej wszystkich ogródków działkowych, składającej się głównie z drzew i krzewów owocowych, kwiatów i upraw warzyw - przesądza o tym, że są to biotopy o ograniczonej tylko wartości przyrodniczej.

Fauna

Na faunę tego terenu, składają się typowe zwierzęta towarzyszące osadom ludzkim, uprawom polowym i ogródkom działkowym.

Nad wodami powierzchniowymi terenu opracowania licznie występują owady: ważki, chrząszcze, trzmiele i motyle, bytujące na polach uprawnych i w ogródkach warzywnych. Także tu stwierdzono występowanie chronionego ślimaka. Czasami na terenie ogródków przydomowych pojawiają się chronione płazy: ropucha szara, żaba trawna. Natomiast drobne ptaki przylatujące z przyległych obszarów cennych przyrodniczo oraz te występujące na terenie ogrodów (np. pełzacz ogrodowy, wróble, szpaki) wszystkie podlegają ochronie.

Można tu spotkać drobne ssaki takie jak mysz polna, mysz domowa i zaroślowa, ale także kreta i jeża zachodniego.

Ptaki i owady znajdują schronienie w dość licznie występujących drzewach i krzewach na terenie prywatnych posesji jak i zadrzewieniach i zakrzewieniach należących do zieleni publicznej. Natomiast płazy i ssaki chętnie przebywają na terenach ogródków przydomowych, znajdując tu schronienie i pożywienie.

Nad brzegiem jez. Czaplino (teren przy ul. Wałęckiej) zaobserwowano żabę wodną oraz parę łabędzi niemych, kaczki dzikie i łyski. Wody jeziora natomiast zasobne są w leszcze, a także okonie i płocie.

4.2.7. Obszary i obiekty chronione

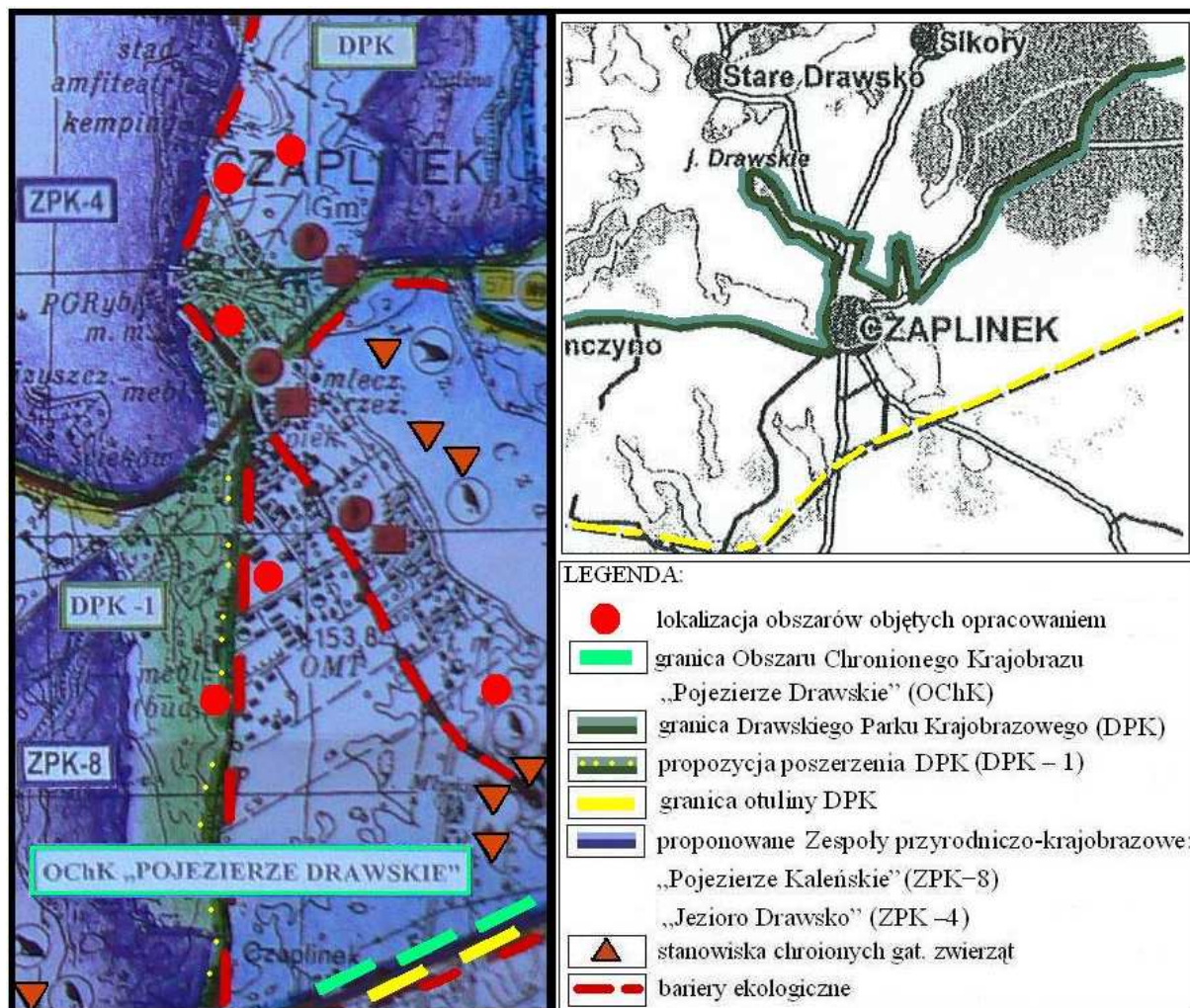
Środowisko przyrodnicze

Istniejące

Wszystkie obszary objęte opracowaniem położone są na terenie otuliny **Drawskiego Parku Krajobrazowego** oraz w **Obszarze Chronionego Krajobrazu "Pojezierze Drawskie"**, a także na terenie **Obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019**, będącego obszarem specjalnej ochrony ptaków (ryc. 7 i 8).

DPK powołano Uchwałą Nr XVI/49/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 1979 r. w sprawie utworzenia DPK (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 6, poz. 13). Park obejmuje najcenniejszy pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragment Pojezierza Drawskiego o zróżnicowanej rzeźbie terenu, licznych jeziorach i ciekach, bogatej florze i faunie, licznych parkach zabytkowych oraz czystym i mało zmienionym środowisku. Powierzchnia Parku ogółem wynosi 41 430 ha, a otuliny: 22 212 ha. Jest to obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Teren opracowania, według Rozporządzenia NR 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 1378), położony jest w otulinie parku stanowiąc jego południową część (ryc. 7).

Rycina 7. Obszary objęte opracowaniem względem istniejących i projektowanych obszarów i obiektów chronionych. Źródło: Waloryzacja Przyrodnicza gminy Czaplinek (operat generalny), Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie 2004 r., mapa w skali 1:25 000 oraz Rozporządzenie NR 15/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 1378).

OChK „Pojezierze Drawskie” natomiast jest najstarszą formą ochrony krajobrazu na Pojezierzu Drawskim, która została wyznaczona na podstawie Uchwały Nr X/46/75 z dnia 17 listopada 1975 r. Wojewódzkiej Rady Narodowej w sprawie uznania strefy chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Nr 9, poz. 49). Łączna powierzchnia OCHK wynosi ok. 60 000 ha. Obejmuje zachodnią część Pojezierza Drawskiego. Obszar chroni naturalny krajobraz Pojezierza Drawskiego i stref źródłowych Drawy i Parsęty.

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880), a także w myśl Rozporządzeń Wojewody Zachodniopomorskiego: 15/2005 z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie DPK (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 12321378) oraz 4/2005 z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 25, poz. 497) zarówno na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego jak i w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie” zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (nie dotyczy realizacji przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na stan przyrody obszarów chronionych; na terenie OCHK dodatkowo, przed realizacją inwestycji powinna zostać uzyskana pozytywna opinia Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody i Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko),
- 2) umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (na terenie OCHK: nie dotyczy likwidowania zadrzewień śródpolnych: drzew i krzewów do lat 20, oraz gdy stanowią źródło gradacji szkodliwych owadów; na terenie DPK: nie dotyczy gruntów rolnych pokrytych samosiewami drzew i krzewów do wieku 15 lat oraz miejsc wyznaczonych do prowadzenia czynnej ochrony przyrody),
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (na terenie OCHK: nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia),
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub

przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,

- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka,
- 7) likwidowania (zasypywania i przekształcania) naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,

na terenie OCHK: z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej (nie dotyczy miejsc wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin, nie dotyczy miejsc zlokalizowanych w obszarach istniejącej zabudowy);

na terenie DPK: z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej i rybickiej (nie dotyczy brzegów rzek i jezior w ramach zwartych kompleksów istniejącej zabudowy oraz miejsc wskazanych w planie ochrony).

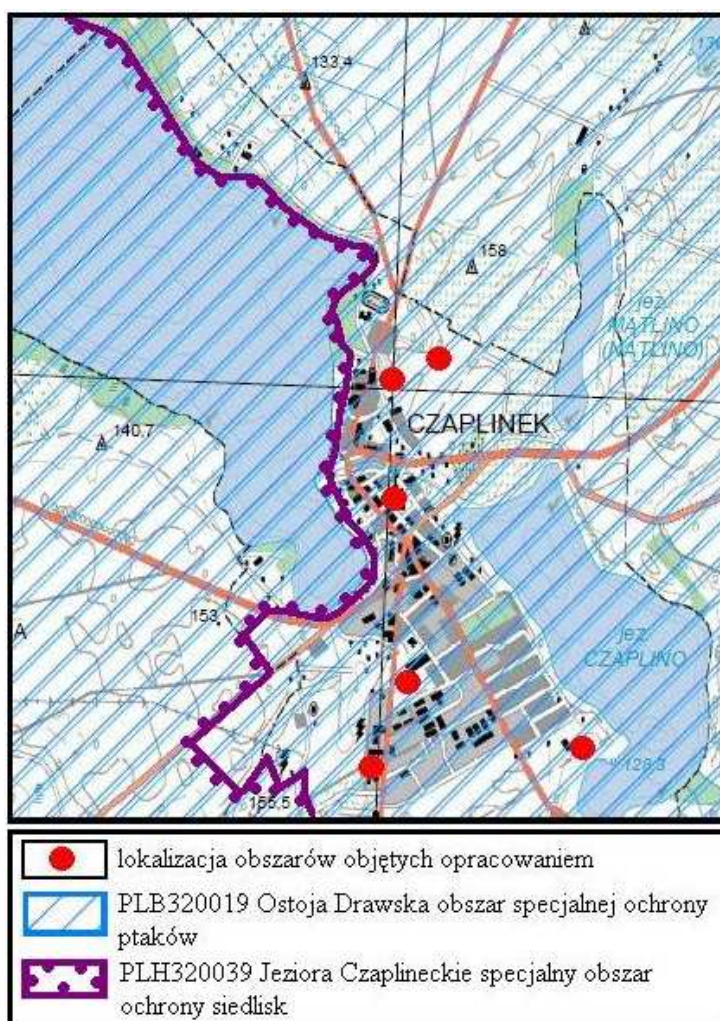
Na terenie DPK obowiązują dodatkowo następujące zakazy:

- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Wymienione zakazy obowiązujące w obrębie DPK nie dotyczą: wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa, prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym, realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszar Natura 2000 Ostoja Drawska PLB3200019 jest obszarem specjalnej ochrony ptaków, który został ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września

2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 07. 179, poz. 1275). Na terenie tego obszaru należy stosować postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia lub planu na środowisko oraz uwzględniać zapisy art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880, z późn. zm.), który stanowi, że zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (ryc. 8).

Rycina 8. Obszary objęte opracowaniem względem obszarów Natura 2000. Źródło: www.natura2000.mos.gov.pl/natura2000.

Miasto Czaplinek położone jest także w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH 320039 - specjalnego obszaru ochrony siedlisk.

Projektowane

Jeden z obszarów objętych opracowaniem – „Pławieńska II” znajduje się na terenie, który w Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Czaplinek został zaproponowany do powiększenia istniejącego już DPK i utworzenie **Drawskiego Parku Krajobrazowego (DPK-1)** (ryc.7). Autorzy cytowanego opracowania proponują włączenie w obszar DPK terenu 4 jezior lobeliowych, tj.: Krzemno, Kaleńskie, Łęka i Ciemniak, wraz z obszarami przyległymi. Jeziora te charakteryzują się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi. Są unikatowymi siedliskami przyrodniczymi chronionymi obligatoryjnie w ramach prawa Unii Europejskiej – Dyrektywy Siedliskowej. (występują tu wszystkie typy torfowisk). Obszar ten jest miejscem gniazdowania bielika i bociana czarnego, żurawia, kszyska, brodziec samotnego. Maja tu także swoje stanowiska kumaki, huczki, rzekotki, i inne płazy, a także gady. Część z tego obszaru proponuje się dodatkowo objąć ochroną jako Zespół przyrodniczo-krajobrazowy **ZPK - 8 „Pojezierze Kaleńskie”**. W ten sposób planuje się zapewnić ochronę młodoglacjalnych krajobrazów dennomorenowych, wysuniętej najdalej na południe części Pojezierza Drawskiego.

Środowisko kulturowe

Na terenie obszaru opracowania znajdują się obiekty chronione i będące pod nadzorem Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie.

W rejestr zabytków wpisane są obiekty znajdujące się na terenie „śródmieścia” (tab. 3).

Tabela 3.

Obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie, leżące w obrębie terenu „śródmieścia”.

Obiekt	Nr rejestru
Stare Miasto	438
Ratusz	439
Kościół Św. Trójcy i dzwonnica	191
Cmentarz przykościelny	

Obszar „śródmieścia” w całości, znajduje się także w **strefie “A” ochrony konserwatorskiej**. Jest to strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej, która obejmuje obszar szczególnie wartościowy, o zachowanej historycznej strukturze przestrzennej. Obszar ten uznany jest za szczególnie ważny jako materialne świadectwo historyczne.

W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Zakłada się również konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź planu rewaloryzacji, który będzie stanowił ostateczną formę ustaleń i wymogów konserwatorskich do projektowania realizacyjnego poszczególnych elementów zagospodarowania zabytkowych zasobów.

Działania konserwatorskie w tych strefach zmierzają do zachowania i uczynienia historycznego układu przestrzennego i konserwacji jego głównych elementów: rozplanowania i przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji wewnątrz urbanistycznych, historycznych linii zabudowy, kompozycji układów zieleni zabytkowej oraz historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów.

Wszelka działalność inwestycyjna, budowlana, jak również przebudowy, remonty, adaptacje, dostosowanie współczesnych funkcji czy podziały nieruchomości znajdujących się w obszarze strefy wymagają uzgodnienia z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Szczecinie.

W granicach obszarów opracowania znajdują się także **stanowiska archeologiczne**, ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej (tab. 4).

Tabela 4.

Obszary, na terenie których znajdują się stanowiska archeologiczne.

Obszar	Nr stanowiska archeologicznego
„śródmieścia”	30
„Pławieńska II”	44
„ Walecka”	46

Strefa „W.III.” (oznaczone na załącznikach graficznych), jest miejscem ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych. W tej strefie obowiązują:

- uzgadnianie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi przez odpowiedni organ ds. ochrony zabytków;
- przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych, na zasadach określonych przepisami szczegółowymi, dotyczącymi ochrony zabytków.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz wstępna prognoza jego zmian

5.1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Naturalną odporność środowiska na degradację warunkuje kilka czynników: skład mechaniczny gleby oraz rodzaj skały macierzystej, żyzność siedliska, pokrycie roślinnością, ukształtowanie terenu oraz stopień ustabilizowania gruntu, klimat, a zwłaszcza częstotliwość występowania nadzwyczajnych zjawisk atmosferycznych (gwałtowne wichry, ulewy, itp.), stosunki wodne oraz zdolności retencyjne gleby.

Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania jest dość jednorodne, w związku z tym odporność na degradację poszczególnych obszarów jest zbliżona. Analiza potencjału samoregulacyjno-odpornościowego środowiska przyrodniczego, która wykazuje ścisły związek z jednostkami przyrodniczymi wskazała, iż obszar opracowania, położony na wysoczyźnie morenowej, w podłożu z piaskami gliniastymi, charakteryzuje się umiarkowanym potencjałem samoregulacyjno-odpornościowym. Spowodowane jest to umiarkowaną: odpornością podłoża, żyznością siedliska i stabilnością układów biotycznych.

Obszar opracowania jest w całości terenem zantropogenizowanym i pozbawionym naturalnej szaty roślinnej. Większość obszaru to tereny zurbanizowane (tereny przy ul. Lipowej, Brzozowej, „śródmieście”, „Pławieńska I” „Pławieńska II”), które są mało stabilne, wykazujące małą odporność na degradację i niedużą zdolność do regeneracji.

Teren „Wałęcka”, mimo iż jest to obszar uprawianej roli, gdzie gleba jest utrzymana w dobrej kulturze, wykazuje podobną odporność na degradację. Tu przed laty naturalna szata roślinna została wyeliminowana i zastąpiona przez agrocenozy, których biomasa pobierana jest przez człowieka ze środowiska do dziś. Eliminuje to możliwość utrzymania względnej równowagi ekologicznej. Jest to więc ekosystem mało stabilny, lecz wykazujący dość dużą zdolność do regeneracji.

5.2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych w tym różnorodności biologicznej

Wszystkie tereny będące przedmiotem opracowania znajdują się na terenie **obszaru Natura 2000 „Ostoja Drawska” PLB320019** i głównie z tego tytułu wszelkie zasoby przyrodnicze tych obszarów objęte są ochroną. Jest to ostoja ptasia, na terenie, której obowiązuje postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia lub planu zgodnie

z art. 33. ust. 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92 poz. 880).

Dodatkowo znajdują się one w granicach otuliny **Drawskiego Parku Krajobrazowego DPK** oraz w **Obszarze Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”**. Na obszarach tych obecnie obowiązują zakazy, wprowadzone Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz.880) oraz Rozporządzeniami Wojewody Zachodniopomorskiego: 15/2005 z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 1378) i 4/2005 z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 25, poz. 497), które skutecznie przyczyniają się do ochrony istniejących tu zasobów przyrodniczych i ich bioróżnorodności.

Obecna stanu użytkowania zasobów przyrodniczych sprowadza się głównie do korzystania z walorów krajobrazowych, mikroklimatycznych, czystych wód i gleb. Na terenie opracowania wykorzystano zarówno z zasobów i walorów środowiska przyrodniczego jak i krajobrazowego. Mieszkańcy wykorzystują tutejszy, duży potencjał rekreacyjny i turystyczny obszaru. Zarówno turyści tu wypoczywający jak i mieszkańcy w głównej mierze korzystają ze świeżego powietrza i sprzyjającego mikroklimatu, „ciesząc oko” roztaczającymi się urokliwymi krajobrazami.

Zasoby środowiska glebowego zaczęły być wykorzystywane już przed kilkudziesięciami laty, przez stworzenie przestrzeni rolniczej, na której prowadzono uprawy (tereny przy ul. Lipowej, Brzozowej, „Pławieńska I”, „Pławieńska I” i „Wałęcka”. Obecnie zasoby glebowe wykorzystuje się w znacznie mniejszym stopniu, ponieważ większość pól uprawnych w obrębie miasta została przeznaczona pod zabudowę. Jedynie teren „Wałęcka” jest nadal uprawiana rolą.

5.3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Pierwotny krajobraz Czaplinka został, na skutek urbanizacji, w dużym stopniu zmieniony. Mimo, iż teren miasta został zabudowany, jego lokalizacja, pomiędzy dwoma jeziorami, rynek staromiejski i klimat miasta, który nadają zabytkowe budynki oraz wszystkie elementy środowiska przyrodniczego i zieleń miejska, tworzy przestrzeń o dużych walorach krajobrazowych.

Na terenie „śródmieścia” i „Pławieńskiej II” istnieje jednak wiele obiektów i obszarów, które negatywnie wpływają na walory krajobrazowe miasta. W znacznym stopniu walory te obniżają stare nieodnawiane, nieestetyczne obiekty i nie uporządkowane podwórza oraz wybetonowane place, niezagospodarowane zielenią izolacyjną i ozdobną. Obszary te często ze względu na niejednorodną, substandardową zabudowę, są mało estetyczne i szpecą otoczenie poszczególnych kwartałów miasta (szczególnie w obrębie terenu „śródmieścia”).

Teren „Waleckiej” natomiast, wyróżnia się krajobrazem najbardziej zbliżonym do naturalnego, którego walory są zachowane w dobrym stanie. Miejsce to jest bardzo malownicze, w głównej mierze ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo jeziora Czaplineo. Plan miejscowy powinien uwzględnić tutejsze duże walory krajobrazowe, które powinno się zachować. Aby nie zaburzyć panoramy widokowej od strony jeziora powinno się odsunąć zabudowę kubaturową możliwie jak najdalej od linii brzegowej jeziora.

Pojawiają się także możliwości kształtowania krajobrazu w obrębie obszaru opracowania. Aby „poprawić wygląd” miasta w wielu kwartałach „śródmieścia” i na terenie „Pławieńska II” należy wprowadzić nowy ład przestrzenny oraz poprawić architekturę istniejących obiektów o niskich walorach przestrzennych, dewaloryzujących krajobraz. Budynki powinno się przebudować, tak, aby harmonizowały z sąsiadującą zabudową o walorach zabytkowych, oraz wyburzyć budynki substandardowe (typu blaszane garaże i drewniane komórki w centrum miasta). Wiele z tych miejsc należałoby zagospodarować zielenią lub uporządkować zielen już istniejącą (załączniki graficzne).

Na terenach jeszcze nie zabudowanych powinno się zadbać, aby procent powierzchni biologicznie czynnej był wysoki, a także, aby udział zieleni wysokiej był duży. Projektowana natomiast zabudowa powinna nawiązywać charakterem do historycznej i uwzględniać kontekst miejsca – uwarunkowania wynikające z sąsiedztwa. W celu uniknięcia chaosu przestrzennego należy podać zasady zagospodarowania terenów, (w którym kwartale i o jakich gabarytach dopuszcza się zabudowę towarzyszącą - garaże i budynki gospodarcze itp.). Powinno się wyznaczyć obszary wykluczone z zabudowy gospodarczej.

Przy planowaniu należy przeanalizować powiązania widokowe z obszarami sąsiednimi.

5.4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Osiedleńczy i turystyczno-wypoczynkowo charakter miejscowości oraz uwarunkowania przyrodnicze obszaru opracowania wydają się być zgodne z dotychczasowym użytkowaniem i jego zagospodarowaniem tego terenu. Niegdyś miasto przejawiało także charakter rolniczy.

Do dziś na obrzeżach miasta prowadzi się uprawy zbóż, które w przeszłości zajmowały większy areał miasta.

Napływ ludności i potrzeby społeczne, duży potencjał przyrodniczo-krajobrazowy, a tym samym turystyczny tego terenu oraz przemiany gospodarczo-społeczne przyczyniły się do rozrastania się funkcji mieszkaniowej i wkraczania na te obszary funkcji turystycznej. Dziś obie funkcje terenu istnieją tu prawie równorzędnie, a towarzyszy im funkcja rolna, która zajmuje tu stosunkowo niewielką przestrzeń.

Prognozuje się, że z czasem wolna przestrzeń terenów opracowania (teren przy ul. Lipowa i „Pławieńska I” będzie przybierała funkcję mieszkaniową, usługową bądź produkcyjną. Funkcja rolnicza terenu „Wałęcka” natomiast ustąpi najprawdopodobniej rozwijającym się na terenie gminy różnym rodzajom turystyki i rekreacji.

5.5. Ocena dotychczasowych zmian i wstępna prognoza zmian zachodzących w przyszłości w środowisku

Dotychczasowe zmiany zachodzące w środowisku tego obszaru miały charakter etapowy, a ich intensywność była umiarkowana. Teren ścisłego centrum miasta już przed setkami lat został wyrównany, zmeliorowany i zabudowany. Większość obszaru na skutek zurbanizowania – głównie zabudowy uległa częściowej degradacji. Pierwotne ukształtowanie powierzchni, gleba, szata roślinna zostały zniszczone. Połacie gruntów przylegające do miasta natomiast zostały wykarczowane i zmeliorowane oraz zaadoptowane na potrzeby rolnictwa. Utworzono tereny rolne, gdzie uprawiano głównie zboża. Dziś wygląda to podobnie, jedynie proporcje terenów zabudowanych do rolnych zostały zmienione.

Prognozuje się, że trend ten zostanie zachowany i ilość terenów zabudowanych wciąż będzie rosła. Obszary zurbanizowane terenu opracowania, w skutek potrzeb społecznych zostaną zintensyfikowane, co będzie miało miejsce głównie na obrzeżach miasta („Wałęcka”, „Pławieńska I”, „Pławieńska II”). W skutek, czego zmiany zachodzące w przyszłości w środowisku będą dotyczyły głównie: pokrycia gleb w wyniku rozwoju zabudowy, wzrostu produkcji zanieczyszczeń bytowych i odpadów oraz wzrostu hałasu, a także wprowadzenia nowych założeń zieleni. Intensywność zmian zachodzących w środowisku uzależniona będzie w głównej mierze od charakteru i rodzaju planowanych tu przedsięwzięć.

W centrum natomiast, które jest już intensywnie zabudowane, prognozuje się, że w wyniku procesów inwestycyjnych nastąpi poprawa jakościowa (wprowadzanie nowych

założeń zieleni, eliminacja konwencjonalnych źródeł energii, odsłonięcie wybetonowanych placów, zmniejszenie hałasu, poprzez ograniczenie ruchu samochodowego).

5.6. Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, wskazaniu obszarów, które powinny pełnić funkcje przyrodnicze.

Z tytułu tego, iż teren opracowania leży na terenie **Pojezierza Drawskiego**, znajduje się w obrębie **ekologicznego węzła o znaczeniu międzynarodowym - 6M** (opracowanie systemu krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska (Liro 1995)). To swoiste biocentrum cechuje się licznymi ekosystemami naturalnymi i półnaturalnymi, w tym rzadkimi w skali kraju. Integralnym elementem Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych Pomorza stanowią korytarze ekologiczne.

Liczne jeziora powodują, że tereny te oprócz tego, że stały się międzynarodową ostoją ptaków, są znakomitym miejscem dla rozwoju turystyki i wszelkiego rodzaju rekreacji, wraz z całą infrastrukturą. Ogromny potencjał przyrodniczy, krajobrazowy i wypoczynkowy jaki posiada miasto Czaplinek i najbliższa jego okolica stwarza predyspozycje do kształtowania tu bazy turystycznej. Dodatkowym czynnikiem, przemawiającym za tym, aby na terenie miasta, (także na obszarach objętych opracowaniem), rozwijała się funkcja turystyczna i mieszkaniowa, turystyczna i marginalnie produkcyjna (a nie na terenach dotąd nieurbanizowanych), jest fakt lokalizacji większej części gminy w obszarze Natura 2000 „Ostoja Drawska” i „Jeziora Czaplineckie”.

Na terenie opracowania **lokalnym korytarzem ekologicznym** jest rzeczka Czaplinecka Struga wpływająca do jez. Drawskiego, przez które przepływa rzeka Drawa, stanowiąca wraz z ciągiem jezior rynnowych, o przebiegu południkowym główną oś ESOCh dla gminy. Będąc korytarzem rangi ponadregionalnej rzeka jest strefą faunistyczną, posiadającą duże znaczenie dla bezkręgowców, ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków.

Teren opracowania sąsiaduje ponadto z zadrzewieniami przydrożnymi i szpalerami, które są **liniowymi korytarzami ekologicznymi**. W niektórych wypadkach konieczne jest uzupełnienie istniejących nasadzeń i założenie nowych. Nasadzenia te winny mieć charakter szerokopasmowy, z wykształconym piętrowym układem roślinności, gwarantującym ich funkcjonowanie jako korytarzy ekologicznych. Podobnie w przypadku innych zadrzewień.

Funkcje przyrodnicze na terenie opracowania pełnią i będą pełnić przede wszystkim obszary zieleni nieurządzonej (znajdujące się nad rzeczką Czaplinecka Struga oraz nad

brzegiem jez. Czaplino). Zieleń ta spełniać będzie wiele funkcji ekologicznych (fizjocenotyczne, biocenotyczne, ochronne, klimatyczne i estetyczne).

Swoistymi ostojami przyrody miejskiej, choć przedstawiającą ograniczoną wartość przyrodniczą, są także: ogródki warzywno-owocowe, szpalery i aleje drzew, zakrzaczenia i zadrzewienia na obszarach nie zagospodarowanych, zielen urządzone w postaci trawników, klombów, rabat i zaprojektowanych nasadzeń drzew, a także ogrody przy posesjach.

5.7. Ocena przydatności środowiska, polegająca na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru.

Obszar opracowania w całości znajduje się w granicach administracyjnych miasta Czaplinka, w obszarze zurbanizowanym, w większości zabudowanym. Dla terenów tych według obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określono już poszczególne funkcje. W związku z tym ocena przydatności środowiska oraz określenie możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszarów została oparta na wytycznych z wymienionych dokumentów strategicznych gminy Czaplinek.

Tereny dotąd nie zainwestowane, według aktualnej dokumentacji planistycznej przeznaczone są pod następujące rodzaje użytkowania:

- teren przy ul. Lipowej - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy pensjonatowej;
- „Pławieńska I” - teren produkcyjny, baz, składów i magazynów,
- „Wałęcka” – teren usług turystyki, tereny rolne.

Wyznaczone funkcje dla powyższych terenów są zgodne z istniejącymi tu uwarunkowaniami środowiskowymi (topoklimatycznymi, hydrologicznymi, geologicznymi i geomorfologicznymi, glebowymi) i krajobrazowymi. Przy planowaniu lokalizacji inwestycji należy jednak pamiętać, iż z tytułu położenia obszarów w granicach otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego, na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie” i w Obszarze Natura 2000 „Ostoja Dawska”, istnieją różnorakie ograniczenia, wynikające z przepisów odrębnych, obowiązujących na ich terenie.

6. Uwarunkowania ekofizjograficzne – wnioski do projektu planu.

6.1. Określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych i form zagospodarowania obszaru opracowania.

Na terenie opracowania, o łącznej powierzchni ok. 14 ha, znajdują się obszary, użytkowane jako tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, usług (w tym turystyki, administracji, kultu religijnego), składów i magazynów, rolne, zieleni urządzonej oraz dróg i placów publicznych.

W związku z kierunkami rozwoju proponowanymi w studium, potrzebami społecznymi oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi na terenach składających się na obszar opracowania dopuszcza się wprowadzenie kilku nowych funkcji, które przedstawiono w tabeli poniższej oraz oznaczono na załącznikach graficznych (tab. 5, załączniki 1- 4).

Tabela 5.

Wskazanie przydatności terenów pod rozwój różnych funkcji użytkowych i wskazania do ich zagospodarowania

Teren składający się na obszar opracowania	Obecna funkcja obszaru	Proponowana funkcja użytkowa terenu, wynikająca z cech środowiska lub wskazanie do zagospodarowania obszaru
Dz. nr 236, obręb 2, położonej przy ul. Lipowej	Tereny zabudowy pensjonatowej (obszar zurbanizowany niezabudowany)	Obszar, na którym dopuszcza się rozwój funkcji mieszkaniowej.
Dz. nr 305, obręb 2, położonej przy ul. Brzozowej	Tereny zabudowy pensjonatowej.	Obszar, na którym dopuszcza się wprowadzenie jako dodatkowej funkcji - mieszkaniowej jednorodzinnej.
„Śródmieście”	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług (obszar podwórzy przy ul. Długiej, Jagiellońskiej i Górnej). Teren garaży przy ul. Rzecznej.	Obszary, na których powinno wprowadzić się: nowy ład przestrzenny oraz uporządkować istniejącą lub wprowadzić nową zieleni w ramach poszczególnych kwartałów.
	Teren zieleni nie urządzonej i ogródków warzywno-owocowych.	Obszary, na terenie których zaleca się uporządkowanie istniejącej i wprowadzenie nowych założeń zieleni.
	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (niezabudowane, funkcjonujące jako place parkingowe).	Tereny, które proponuje się przeznaczyć pod publiczną zieleni urządzonej. Tereny, w obrębie których istnieją: - założenia zieleni, które należy chronić;

		- obiekty o niskich walorach przestrzennych, dewaloryzujące krajobraz, które powinno się przebudować, tak aby harmonizowały z sąsiadującą zabudową o walorach zabytkowych; - obiekty o niskich walorach przestrzennych, dewaloryzujące krajobraz, które powinno się wyburzyć.
„Pławieńska I”	Teren zabudowy mieszkalnej wielorodzinnej.	Pozostawienie obecnej funkcji. Obszar, który należy uporządkować i zagospodarować zielenią. Tereny, w obrębie których istnieją obiekty o niskich walorach przestrzennych, dewaloryzujące krajobraz, które powinno się przebudować lub wyremontować.
	Tereny produkcyjne, baz, składów i magazynów (obszar zurbanizowany niezabudowany).	Obszar, na którym dopuszcza się rozwój funkcji usługowej i produkcyjnej. Teren, na którym udział powierzchni biologicznie czynnej powinien wynosić ok. 50 %.
„Pławieńska II”	Tereny produkcyjne, baz, składów i magazynów.	Obszar, na którym dopuszcza się rozwój funkcji usługowej i produkcyjnej. Teren, który należy uporządkować oraz na którym powinien być większy udział zieleni wysokiej, stanowiącej zieleni izolacyjną, w obrębie którego znajdują się obiekty o niskich walorach przestrzennych, dewaloryzujące krajobraz, które powinno się przebudować lub wyremontować. Dla poprawy walorów krajobrazowych powinno się zaplanować pasy zieleni izolacyjnej z udziałem drzew i krzewów.
„Walecka”	Tereny rolne.	Tereny, na których dopuszcza się wprowadzenie funkcji usługowej, rekreacyjnej i turystycznej. Obszary, na których udział powierzchni biologicznie czynnej powinien być wysoki (powyżej 50 %), z dużym udziałem zieleni wysokiej. Proponuje się wprowadzenie zakazu lokalizowania budynków kubaturowych w pasie szerokości min. 20 m od linii brzegowej jeziora.

Pozostałe, istniejące funkcje terenu proponuje się pozostawić w ramach obecnie funkcjonujących rodzajów użytkowania i zagospodarowania tej części obszaru objętego opracowaniem.

Zapisy projektu planu dla poszczególnych terenów powinny uwzględniać duże walory krajobrazowe tych obszarów. Powinny one precyzować zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym charakter zabudowy i zagospodarowania terenów. Przy planowaniu należy przeanalizować powiązania widokowe z obszarami sąsiednimi.

6.2. Wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej

W związku z tym, iż obszar opracowania położony jest w obrębie miasta, brak jest w granicach poszczególnych obszarów opracowania terenów cennych przyrodniczo, które odgrywałyby istotne znaczenie w funkcjonowaniu środowiska Czaplinka. Niemniej jednak tereny opracowania położone są w sąsiedztwie obszarów, które taką rolę odgrywają (jez. Czaplino, rzeczka Czaplinecka Struga). Dlatego ważnym jest aby planowane funkcje użytkowe nie kolidowały i nie stanowiły zagrożenia dla terenów sąsiednich. Zaproponowane przeznaczenie terenów w niniejszym opracowaniu zaplanowano tak, aby przyczynić się do zachowania przyrodniczo najcenniejszych obiektów i obszarów w granicach terenu opracowania.

Do terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej, w obrębie obszaru opracowania, należą: obszary zieleni nieurządzonej (znajdujące się nad rzeczką Czaplinecka Struga oraz nad brzegiem jez. Czaplino) oraz, choć przedstawiają ograniczoną wartość przyrodniczą, ogródki warzywno-owocowe, szpalery i aleje drzew, zakrzaczenia i zadrzewienia na obszarach niezagospodarowanych, zieleni urządzona w postaci trawników, klombów, rabat i zaprojektowanych nasadzeń drzew, a także ogrody przy posesjach.

Im większy będzie areał terenów zielonych i powierzchni biologicznie czynnych z dużym udziałem zieleni wysokiej na opracowanych obszarach, tym większe wartości przyrodnicze, będą przedstawiały te tereny. Wiązać się to będzie ze wzrostem i bioróżnorodnością organizmów żywych zasiedlających wymienione biotopy. Liczne założenia zieleni, towarzyszące zabudowie miejskiej dodatkowo powinny znacznie poprawić walory

mikroklimatyczne, krajobrazowe i estetyczne przedmiotowego obszaru.

6.3. Wskazanie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego lub występowania uciążliwości i zagrożeń tych środowisk oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Projekt planu powinien spełniać wszystkie wymogi ochrony środowiska, zwłaszcza, że **wszystkie tereny, będące przedmiotem opracowania, położone są w Obszarze Natura 2000 „Ostoja Drawska” PLB 320019, na terenie otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego i w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”.** Na terenach tych należy przestrzegać zasad zagospodarowania i użytkowania terenu oraz zakazów określonych m.in. w Ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. i w Rozporządzeniach Wojewody Zachodniopomorskiego: 15/2005 z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 1378) oraz 4/2005 z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 25, poz. 49).

Według „Waloryzacji przyrodniczej gminy Czaplinek” wykonanej przez Biuro Konserwatora Przyrody, obszar opracowania „Pławieńska II” (dz. nr 20, obręb 5), znajduje się na terenie zaproponowanym do powiększenia istniejącego już Drawskiego Parku Krajobrazowego, jako **DPK -1 (Drawski Park Krajobrazowy, o powiększonych granicach).**

W związku z tym na terenie „Pławieńska II”, który jest obszarem produkcyjnym, baz, składów i magazynów, w przypadku włączenia go do terenu Drawskiego Parku Krajobrazowego obowiązywały będą przepisy i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Zachodniopomorskiego 15/2005 z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach., Nr 64, poz. 1378).

Na terenie „śródmieścia” znajdują się obiekty chronione i będące pod nadzorem Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. **Do rejestru zabytków wpisane są następujące obiekty: Stare Miasto Nr rej. 438, Ratusz Nr rej. 439, Kościół Św. Trójcy i dzwonnica i Cmentarz przykościelny Nr rej. 191.** Na terenie kościoła i cmentarza znajdują się także historyczne założenia zieleni, które także należy objąć ochroną.

W granicach obszarów „śródmieścia”, „Pławieńska II” i „Walecka”, natomiast wyznaczone są **stanowiska archeologiczne - „W.III.”**, ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej. Są to strefy ograniczonej ochrony konserwatorskiej.